

Monumentnummer*: 519047

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82632/115

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Teteringen		Breda		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Hoolstraat	13			4847 AA	Teteringen		
Hoolstraat	13		A1	4847 AA	Teteringen		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Teteringen		C				2712	
Teteringen		C				2412	

Omschrijving**

Inleiding

De R.K. WILLIBRORDUSKERK werd gebouwd in 1926-1927 naar ontwerp van architect Jacques van Groenendael. De stijl is een mengeling van Neo-Romaanse elementen en Byzantijnse invloeden en elementen van de Amsterdamse School.

Omschrijving

De westgevel van de centraliserende kruiskerk met achzijdig gesloten absis wordt aan beide zijden geflankeerd door een toren.

Rechts is dat een kleine achthoekige traptoren met spits, links een hoge toren met vierkante plattegrond met voorgebouwde lage achthoekige toren. De drie torens en de dakruiter hebben een achzijdige spits met koperen bekleding en Art Decokruis. Het schilddak en de zadeldaken zijn voorzien van leien in Maasdekking. De gevels van de kerk zijn opgetrokken uit machinale baksteen met vlechtingen in reliëf en lisenen bij de grote toren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De toren heeft aan alle zijden een blauw betegeld uurwerk met goudkleurige cijfers en Art Deco betonnen spuwters op de hoeken. De westgevel bezit drie zware deuren met sierbeslag, waarvan de middelste, vleugeldeuren, het hoogste en breedste zijn. Het rondboogvormige glas-in-lood bovenlicht toont een vlucht eenden in rivieromgeving, de zon tegemoet. Hierboven zijn twee tegeltableaus aangebracht met in Gotische schrift de tekst: "Tibi sacrificabo" en "Hostiam laudis". Boven alle deuren, in de roosvensters en de torenramen is glas-in-lood toegepast. Rechts van de kerk is een Mariakapel, links op de hoek een kapel die nu dienst doet als verwarmingsruimte.

De west-, zuid- en noordtopgevel worden verlicht door grote roosvensters met figuratief glas-in-lood, voorstellende Christus en de apostelen. De kerk wordt verder verlicht door kleine tripletramen op de begane grond en kleine ronde vensters daar boven. In de absis bevinden zich negen rondboogramen waarin de martelwerktuigen van Christus zijn afgebeeld.

Het interieur wordt gedomineerd door de bakstenen koepel op zware bakstenen pijlers. De bandribben bij de koepel en de ronde scheibogen bestaan afwisselend uit baksteen en zandsteenblokken. De muren zijn opgetrokken uit schoon metselwerk met groen geglazuurde sierbanden. De bevloering bestaat uit donkerrode tegels met enkele zwarte sierbanden. De kerkbanken dateren uit de bouwtijd. De deuren die het portaal aan de binnenzijde afsluiten, hebben een glas-in-lood voorstelling van de voorganger van de kerk.

Het muurwerk bevat ingemetselde biechthokjes met rondboogvormige ingangen. De halfronde absis bevat het reeds van Rijksweg 1 beschermd orgel, dat het zicht op de schilderijen in de rondboognissen goeddeels ontnemt. In de hoek bevindt zich de eerste steen uit 14 oktober 1926, voorzien van Gotisch schrift in goud. De kerk bevat kruiswegstaties van G. van Geffen uit 1929-43, glas-in-loodramen van Joep Nicolas en Jan Willemen, een beeld van Ambrosius en enige onderdelen uit de voorganger zoals de hardstenen doopvont uit 1787 en twee schilderijen: een verrijzenis van Christus van W. Schaeken uit 1823 en een H. Familie uit de tweede helft van de 17e eeuw.

Waardering

De kerk is van algemeen belang als voorbeeld van de ontwikkeling van het katholicisme, in het bijzonder het streven naar het betrekken van de gelovigen bij de liturgie en geldt tevens als goed voorbeeld van een centraliserende 'volkskerk'. Het gebouw is van architectuurhistorische waarde vanwege de plaats in het late oeuvre van de architect. Het gebouw is van bijzonder belang voor het silhouet en aanzien van het dorp en vanwege de gaafheid van exterieur en interieur.

Orgel met 1 manueel en aangehangen pedaal, in 1822 vervaardigd door J.J. Delahaye. In 1944 zwaar beschadigd en in 1952 hersteld. In 1991 door Gebr. Vermeulen gerestaureerd en gereconstrueerd.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument